

Mordechai and Esther

Exile and Consequences

פיטרס סימי Source Sheet by

אסתר ב':ה' ט"ו

(ה) אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבֵּיָרָה וְשֵׁמוֹ מְרֹדֶכְי בֶּן יֶאֱזֵר בְּוֶשְׁמֵעַי בֶּן־קַיִשׁ אִישׁ יְמִינִי: (ו) אֲשֶׁר הִגְלָה מִיְּרוּשָׁלַיִם עִם־הַגְּלָה אֲשֶׁר הִגְלָתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְנֶאֱצַר מֶלֶךְ בָּבֶל: (ז) וַיְהִי אִמֵּן אֶת־הַדָּפָה הַיָּא אֶסְתֵּר בַּת־דָּלוּ בְּכִי אִין לָהּ אָב וְאָם וְהַנְּעֻרָה יִפְתַּח־תְּאֵר וְטוֹבַת מְרָאָה וּבְמוֹת אֲבִיהָ וְאִמָּהּ לְקַחְהָ מֶרְדֳּכָי לֹו לְבַת: (ח) וַיְהִי בְּהַשְׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהַקְלִיץ נְעֻרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבֵּיָרָה אֶל־יַד הַגִּי וּתְלַקַּח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הַגִּי שְׂמֵר הַנְּשִׁים: (ט) וְחֵטֵב הַנְּעֻרָה בְּעֵינָיו וְתַשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תְּמַרְוָקִיָּהּ וְאֶת־מְנוּחָהּ לְתַת לָהּ וְאֵת שְׁבַע הַנְּעֻרוֹת הַרְּאִיּוֹת לְתַת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁגָּה וְאֶת־נְעֻרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנְּשִׁים: (י) לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־מּוֹלַדְתָּהּ כִּי מְרֹדֶכְי צָוָה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תִגִּיד: (יא) וּבְכָל־יּוֹם וַיּוֹם מְרֹדֶכְי מִתְּהִלָּה לְפָנָי חֲצַר בֵּית־הַנְּשִׁים לְדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יַּעֲשֶׂה בָּהּ:

מגילה י"ג א: ט"ו י"ד

אשר הגלה מירושלם אמר רבא שגלה מעצמו ויהי אומן את הדסה קרי לה הדסה וקרי לה אסתר תניא ר"מ אומר אסתר שמה ולמה נקרא שמה הדסה על שם הצדיקים שנקראו הדסים וכן הוא אומר (זכריה א, ח) והוא עומד בין ההדסים רבי יהודה אומר הדסה שמה ולמה נקראת שמה אסתר על שם שהיתה מסתרת דבריה שנאמר אין אסתר מגדת את עמה וגו' ר' נחמיה אומר הדסה שמה ולמה נקראת אסתר שהיו אומות העולם קורין אותה על שום אסתהר ... כי אין לה אב ואם ובמות אביה ואמה למה לי אמר רב אחא עיברתה מת אביה ילדתה מתה אמה ובמות אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת תנא משום ר"מ אל תקרי לבת אלא לבית...

אסתר רבה ו':ו'

... זה אחד מארבעה צדיקים שנפנו להם רמז, שנים חשו ושנים לא חשו, משה
נפנו לו רמז ולא חש, יעקב נפנו לו רמז ולא חש ... אבל דוד ומרדכי נפנו להם
רמז וחשו, דוד אמר (שמואל א יז, לו): גם את הארי גם הדב הבה עבדך, אמר
דוד וכי מה אני ספון שהפיתי חיות רעות אלו, אלא אמר שמא דבר עתיד ליארע
את ישראל והן עתידין לנצל על ידי. מרדכי, ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני
חצר בית הנשים, אמר אפשר לצדקת זאת שתנשא לערל, אלא שעתיד דבר
גדול שיארע על ישראל ועתידים להנצל על ידיה.

אסתר ב': ט"ז כ'

(טז) ותלקח אסתר אל-המלך אחשורוש אל-בית מלכותו בחדש העשירי הוא-
חדש טבת בשנת-שבע למלכותו: (יז) ויאהב המלך את-אסתר מכל-הנשים
ותשא-הן וחסד לפניו מכל-הבתולות וישם כתר-מלכות בראשה וימליכה תחת
ושתי: (יח) ויעש המלך משתה גדול לכל-שריו ועבדיו את משתה אסתר והנחה
למדינות עשה ויתן משאת כיד המלך: (יט) ובהקבץ בתולות שנית ומרדכי ישב
בשער-המלך: (כ) אין אסתר מגדת מולדתה ואת-עמה כאשר צנה עליה מרדכי
ואת-מאמר מרדכי אסתר עשה כאשר היתה באמנה אתו: (ס)

אסתר רבה ו': י"א

(יא) ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים ותשא חן וחסד וגו' (אסתר ב, יז), רבי
חלבו אמר מלמד שאף הנשואות הביאו לפניו, לכך נאמר: מכל הנשים ומכל
הבתולות.

מגילה י"ג א: כ"ב כ"ג

ויעש המלך משתה גדול עבד משתיא ולא גליא ליה דלי כרגא ולא גליא ליה
שדר פרדישני ולא גליא ליה ובהקבץ בתולות שנית וגו' אזיל שקל עצה ממרדכי
אמר אין אשה מתקנאה אלא בירך חבירתה ואפי' הכי לא גליא ליה דכתיב אין
אסתר מגדת מולדתה וגו'

אסתר ד': א' ה'

(א) ומְרַדְכֵי יַדְעוּ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מְרַדְכֵי אֶת-בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שֵׁק וְאָפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זַעֲקָה גְדֹלָה וּמְרָה: (ב) וַיָּבֹאוּ עַד לְפָנַי שְׁעַר-הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל-שְׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלִבּוֹשׁ שֵׁק: (ג) וּבְכָל-מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר-הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מִגִּיעַ אֲבָל גְּדוֹל לַיהוּדִים וְצוּם וּבְכִי וּמְסֻפָּד שֵׁק וְאָפֶר יֵצַע לְרַבִּים: (ד) וַתְּבוֹאִינָה נְעוּרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיִּגִּידוּ לָהּ וַתַּחֲלֹתֵל הַמֶּלֶכָה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת-מְרַדְכֵי וּלְהַסִּיר שֵׁקוֹ מֵעַלְיוֹ וְלֹא קִבַּל: (ה) וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לְהַתְּוֹךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הָעֲמִיד לְפָנֶיהָ וַתִּצְוֶהוּ עַל-מְרַדְכֵי לְדַעַת מַה-זֶּה וְעַל-מַה-זֶּה: (ו) וַיֵּצֵא הַתֵּוֹךְ אֶל-מְרַדְכֵי אֶל-רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לְפָנַי שְׁעַר-הַמֶּלֶךְ: (ז) וַיִּגְדְּלוּ מְרַדְכֵי אֶת כָּל-אֲשֶׁר קָרְאוּ וְאֵת ׀ פְּרִישַׁת הַכֹּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הַמֶּן לְשִׁקוֹל עַל-גִּבְיָהּ הַמֶּלֶךְ בִּיהוּדִים] לְאַבְדָּם: (ח) וְאֶת-פֶּתַח שַׁעַן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר-נִתַּן בְּשׁוֹשָׁן לְהַשְׁמִידָם נִתַּן לוֹ לְהִרְאוֹת אֶת-אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל-הַמֶּלֶךְ לְהַתְּחַנֵּן-לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל-עַמָּה:

בראשית רבה פ"ד: כ'

(כ) וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלְתוֹ (בראשית לז, לד), רַבִּי פִּינְחָס בְּשֵׁם רַבִּי הוֹשַׁעֲיָא אָמַר, שְׂבָטִים גָּרְמוּ לְאַבְיָהֶם לְקָרַע, וְהֵיכָן נִפְרַע לָהֶם, בְּמִצְרַיִם, שְׁנֵאמַר (בראשית מד, יג): וַיִּקְרָעוּ שְׂמֹלְתָם וּגְוִי! יוֹסֵף גָּרַם לְשָׂבָטִים לְקָרַע, עָמַד בֶּן בְּנוֹ וּנְפָרַע לוֹ, שְׁנֵאמַר (יהושע ז, ו): וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שְׂמֹלְתוֹ. בְּנִימִין גָּרַם לְשָׂבָטִים לְקָרַע, וְהֵיכָן נִפְרַע לוֹ, בְּשׁוֹשָׁן הַבִּירָה, שְׁנֵאמַר (אסתר ד, א): וַיִּקְרַע מְרַדְכֵי אֶת בְּגָדָיו. מִנִּשְׂאָה גָרַם לְשָׂבָטִים לְקָרַע, לְפִיכֹף נִתְקַרְעָה נִחְלָתוֹ, חֲצִיָּה בְּאַרְץ הַיַּרְדֵּן וְחֲצִיָּה בְּאַרְץ כְּנָעַן. (בראשית לז, לד): וַיִּשָּׂם שֵׁק בְּמִתְנָיו, אָמַר רַבִּי אִיבּוֹ לְפִי שְׂתַפְּסֵ יַעֲקֹב אֲבִינוֹ אֶת הַשֵּׁק לְפִיכֹף אֵינוֹ זָז לֹא מִמֶּנּוּ וְלֹא מִבְּנֵיו וְלֹא מִבְּנֵי בְּנָיו עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת, וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא מִבְּנֵי בְּנָיו גְּדוֹלִים, דְּוָד שְׁנֵאמַר (דברי הימים א כא, טז): וַיִּפֹּל דָּוִד וְהִזְקַנְיָם מְכַסִּים בְּשֵׂאָקִים. אַחְזָב (מלכים א כא, כז): וַיִּשָּׂם שֵׁק עַל בְּשָׂרוֹ. יוֹרָם (מלכים ב ו, ל): וַיִּרְא הָעָם וְהִנֵּה הַשֵּׁק עַל בְּשָׂרוֹ. מְרַדְכֵי (אסתר ד, א): וַיִּלְבַּשׁ שֵׁק וְאָפֶר. (בראשית לז, לד): וַיִּתְּאֶבֶל עַל בְּנוֹ יָמִים רַבִּים, אֵלוֹ עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה.

אסתר ד': י"ז

(י) וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהַתְּוֹךְ וַתִּצְוֶהוּ אֶל-מְרַדְכֵי: (יא) כָּל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם-מְדִינוֹת

הַמֶּלֶךְ יוֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל-אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבֹא-אֶל-הַמֶּלֶךְ אֶל-הַחֲצַר הַפְּנִימִית
אֲשֶׁר לֹא-יִקְרָא אַחַת דָּתוֹ לְהִמִּית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט-לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת-שֵׁרְבִיט הַזֶּהב
וְחִיָּה וְאֲנִי לֹא נִקְרָאתִי לְבֹא אֶל-הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם: (יב) וַיִּגִּידוּ לְמַרְדְּכָי אֶת
דְּבָרֵי אֶסְתֵּר: (פ) וַיֹּאמֶר מַרְדְּכָי לְהִשָּׁיב אֶל-אֶסְתֵּר אֶל-תְּדַמִּי בְּנִפְשׁוֹ לְהַמְלִיט
בֵּית-הַמֶּלֶךְ מִכָּל-הַיְהוּדִים: (יד) כִּי אִם-הִתְרַשׁ תַּחֲרִישִׁי בְּעֵת הַזֹּאת רֹוח וְהִצֵּלָה
יַעֲמֹד לַיְהוּדִים מִמְּקוֹם אַחֵר וְאַתָּה וּבֵית-אָבִיךָ תֵּאבְדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם-לֵעֵת כְּזֹאת
הִגַּעַת לַמַּלְכוּת: (טו) וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהִשָּׁיב אֶל-מַרְדְּכָי: (טז) לֵךְ כְּנוֹס אֶת-כָּל-
הַיְהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאֶל-תֹּאכְלוּ וְאֶל-תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשַׁת יָמִים לַיְלָה
וַיּוֹם גַּם-אֲנִי וְנִעְרָתִי אֲצוּם כֵּן וּבִכֹּן אָבֹא אֶל-הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא-כָדַת וְכֹאֲשֶׁר אָבְדַתִּי
אָבְדַתִּי: (יז) וַיַּעֲבֹר מַרְדְּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוְתָהּ עָלָיו אֶסְתֵּר: (ס)

אסתר רבה ח' ז'

(ז) וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהִשָּׁיב אֶל מַרְדְּכָי (אסתר ז, טו), אָמְרָה לוֹ לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל
הַיְהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאֶל תֹּאכְלוּ וְאֶל תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשַׁת יָמִים, אֵלּוּ
הֵן י"ג וי"ד וט"ו בְּנִיטָן. שְׁלַח לָהּ וְהָרִי בָהֶם יוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, אָמְרָה לוֹ זִקֵּן
שְׁבִי שְׂרָאֵל, לָמָּה הוּא פֶּסַח. מִיָּד שָׁמַע מַרְדְּכָי וְהוֹדָה לְדָבָרֶיהָ, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב:
וַיַּעֲבֹר מַרְדְּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוְתָהּ עָלָיו אֶסְתֵּר.

אסתר ה' א' ב'

(א) וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית-הַמֶּלֶךְ
הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח
הַבַּיִת:

מגילה ט"ו א: ט"ז

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת בְּגָדֵי מַלְכוּת מִיבַעֲי לִיהָ אָמַר רַבִּי
אֵלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא מִלְּמַד שֶׁלִּבְשָׁתָהּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ כָּתִיב הִכָּא וַתִּלְבַּשׁ וְכָתִיב
הֵתָם (דְּבָרֵי הַיָּמִים א יב, יט) וְרוּחַ לְבִשָּׁה אֶת עַמְשֵׁי

בראשית רבה נ"ו: א'

...וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מְלָכוּת, לְבָשָׂה מְלָכוּת בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי...
...וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מְלָכוּת, לְבָשָׂה מְלָכוּת בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי...

Source Sheet created on Sefaria by פיטרס סימי